

CAPITOLUL 1

În spatele sălii de sport

Era o zi mohorâtă de toamnă și Jill Pole plângea în spatele sălii de sport.

Plângea din cauză că o necăjiseră. Și fiindcă asta n-o să fie o poveste cu elevi, o să vă spun foarte puține despre școala lui Jill, care nu e un subiect plăcut. Era o școală experimentală, pentru băieți și fete deopotrivă, dintre cele care se numeau pe vremuri școli „mixte”; unii spuneau că nu era nici pe departe atât de mixtă pe cât de vraîște era mintea celor care o conduceau. Acești oameni erau de părere că băieților și fetelor trebuia să li se dea voie să facă absolut tot ce voiau. Și, din nefericire, lucrul pe care voiau să-l facă zece-cincisprezece băieți și fete mai mari era să-i necăjească pe ceilalți. Din cauza asta se petreceau tot felul de lucruri – absolut cumplite – care ar fi fost descoperite în oricare dintre școlile obișnuite și cărora li s-ar fi pus capăt într-o jumătate de semestru; însă la școala asta nu era cazul. Și chiar dacă ar fi fost, cei care le făceau nu erau nici dați afară din școală, nici pedepsiți. Directoarea spunea că erau cazuri psihologice interesante, ii chema la ea pe vinovați și stătea de vorbă cu ei ore întregi. Iar dacă știai cum s-o iezi pe directoare și ce să-i spui, te pomeneai că ajungeai să i te numeri printre favoriți în loc să pățești ceva.

C.S. LEWIS

Iată de ce Jill Pole plângea în ziua aceea mohorâtă de toamnă, pe cărăruia de pământ jilav care ducea din spatele sălii de sport la tufăriș. Și încă nu isprăvise cu smiorcăiala, când un băiat se ivi pe după colțul sălii de sport fluierând și cu mâinile în buzunare. Și nu lipsi mult să se ciocnească de ea.

— Nu poți să te uiți pe unde mergi? zise Jill Pole.

— Gata, răspunse băiatul, nu-ncepe să...

Apoi se uită la ea și se opri.

— Ce s-a-ntâmplat, Pole, ce-ai pățit? o întrebă el.

Jill se mulțumi să se strâmbe, aşa cum faci de obicei când vrei să spui ceva, dar îți dai seama că, dacă deschizi gura, te pui din nou pe plâns.

— Bag seama că tot din cauza *Lor*, ca de obicei, spuse îndărjit băiatul, vârându-și mâinile și mai adânc în buzunare.

Jill dădu din cap. Nu mai era nevoie să spună nimic, chiar dacă ar fi fost în stare. Știau amândoi.

— Uite ce-i, zise băiatul, n-are rost să fim cu toții...

Era bine intenționat, fără îndoială, dar avea un fel de-a vorbi de ziceai că începe să țină o prelegere. Deodată, Jill își ieși din pepeni (cea ce e normal să se întâmpile dacă te intrerupe cineva din plâns).

— Of, lasă-mă-n pace și vezi-ți de-ale tale, izbucni ea. Te-a chemat cineva aici? Ti-a cerut cineva părerea? Și ce să-ți spun, frumos îți șade să ne spui tuturor ce-ar trebui să facem. Bănuiesc că, după tine, ar trebui să ne gudurăm întruna pe lângă Ei, să le cerșim hatâruri și să le intrăm pe sub piele, cum faci tu.

— Ei, hai! pufni băiatul, așezându-se pe iarba de la marginea tufărișului și ridicându-se imediat, fiindcă era foarte udă.

Jilțul de argint

Spre ghinionul lui, îl chema Eustace Scrubb*, chit că nu era băiat rău.

— Pole! o dojeni el. E corect ce spui? M-ai văzut făcând aşa ceva semestrul ăsta? Nu l-am înfruntat pe Carter când cu iepurele? N-am păstrat secretul despre Spivvins – ba chiar sub tortură? Şi n-am...

— N-nu ştiu şi nu-mi pasă, suspină Jill.

Scrubb îşi dădu seama că fata încă nu era în apele ei şi avu atâta tact cât să-i dea o bomboană cu mentă. Luă şi el una. După câteva clipe, Jill începu să vadă lucrurile mai limpede.

— Îmi pare rău, Scrubb, zise ea repede. N-am fost corectă faţă de tine. Ai făcut tot ce-ai spus... trimestrul ăsta.

— Atunci şterge-l cu buretele pe ultimul, dacă poţi, spuse Eustace. Eram cu totul altfel. Eram... pfui! Un nesuferit fără pereche.

— Drept să-ţi spun, cam aşa erai, zise Jill.

— Dar nu crezi că m-am schimbat? întrebă Eustace.

— Ba cred, şi nu numai eu, răsunse Jill. Toată lumea spune asta. Au observat şi *Ei*. Eleanor Blakiston a auzit-o pe Adela Pennyfather vorbind ieri despre asta în vestiar. A zis: „Cineva a pus mâna pe micul Scrubb. Trimestrul ăsta ne-a cam scăpat din mâna. Cu prima ocazie, trebuie să-l dăm pe brazdă şi pe el.“

Eustace se înfioră. Toţi cei de la Școala Experimentală ştiau ce însemna să te dea *Ei* pe brazdă.

Cei doi copii tăcură o clipă. Stropi mici de apă cădeau de pe frunzele de leandru.

* Nesuferit, antipatic (n. tr.).

C.S. LEWIS

— De ce te-ai purtat altfel trimestrul trecut? întrebă Jill după câteva clipe.

— Mi s-au întâmplat o grămadă de lucruri ciudate în vacanță, răsunse Eustace misterios.

— Ce fel de lucruri? vru să știe Jill.

Eustace tăcu vreme îndelungată. În cele din urmă zise:

— Uite ce-i, Pole, și tu, și eu urâm locul ăsta pe cât de mult se poate urî ceva pe lume, corect?

— Eu, în orice caz, răsunse Jill.

— Bun, atunci cred că pot să am încredere-n tine.

— Vai, ce onoare! făcu Jill.

— Da, dar să știi că e un secret cu totul și cu totul nemaipomenit. Auzi, Pole, ia spune, cum stai cu crezutul în una și-alta? Mă gândesc la lucrurile care pe alții i-ar face să râdă.

— N-am avut prilejul, zise Jill, dar probabil c-aș crede.

— M-ai crede dacă ți-aș spune că în vacanță am ieșit din lume... din lumea *asta*?

— N-aș ști despre ce vorbești.

— Bun, atunci să nu ne mai batem capul cu lumile. Dar să zicem că ți-aș spune c-am fost într-un loc unde animalele vorbesc și unde sunt... hm... vrăji și balauri și... mă rog, toate lucrurile pe care le găsești în basme.

Scrub se simți nespus de stânjenit la rostirea acestor cuvinte și se făcu roșu la față.

— Cum ai ajuns acolo? întrebă Jill.

Se simțea la rândul ei ciudat de sfioasă.

— În singurul fel cu putință – prin Magie, răsunse Eustace aproape în șoaptă. Eram cu doi veri ai mei. Ne-am trezit pur și simplu... luați pe sus. Ei mai fuseseră acolo.

Jilțul de argint

Dat fiind că începuseră să vorbească în șoaptă, lui Jill iî veni ceva mai ușor să-l creadă. Pe urmă o cuprinse brusc o bănuială cumplită, aşa că-i puse în vedere lui Scrubb (cu atâta hotărâre, încât preț de o clipă semănă cu o tigroaică):

— Dacă aflu că ți-ai bătut joc de mine, nu mai vorbesc cu tine niciodată. Dar niciodată.

— Nu-mi bat, zise Eustace. Jur că nu. Jur pe... pe toate cele.

(Când eram eu la școală, s-ar fi spus „Jur pe Biblie“. Numai că Bibliile nu erau văzute cu ochi buni la Școala Experimentală.)

— În regulă, o să te cred, zise Jill.

— Și n-o să spui nimănui?

— Drept cine mă ie?

Îi cuprinse emoția când vorbiră aşa. Dar odată spuse lucrurile acelea, când se uită în jur, văzu cerul mohorât de toamnă, auzi picuratul stropilor de pe frunze și se gândi la toată tristețea și dezolarea de la Școala Experimentală (era un trimestru compus din treisprezece săptămâni, din care trecuseră abia două), Jill spuse:

— Dar la ce bun? Nu suntem acolo, ci aici. Și e lîmpe de ca lumina zilei că n'avem cum să ajungem *acolo*. Sau avem?

— La asta mă gândeam și eu, răspunse Eustace. Când ne-am întors din Locul Acela, Cineva a spus că cei doi copii Pevensie (verișorii mei) n-o să se mai poată întoarce acolo. Vezi tu, pentru ei fusese a treia oară. Pesemne că atâta le era porția. Dar despre mine n-a zis că n-aș putea. Și ar fi făcut-o, dacă n-ar fi crezut că m-aș putea întoarce, nu? Știi, nu pot să nu mă-ntreb dacă n-aș putea... dacă n-am putea amândoi ...?

C.S. LEWIS

— Adică să facem ceva ca să se-ntâmplesc povestea aia?
Eustace încuviiință din cap.

— De pildă, să desenăm un cerc pe pământ, să scriem
înăuntru tot felul de lucruri într-un alfabet ciudat, să
intrăm în cerc și să recităm vrăji și descântece?

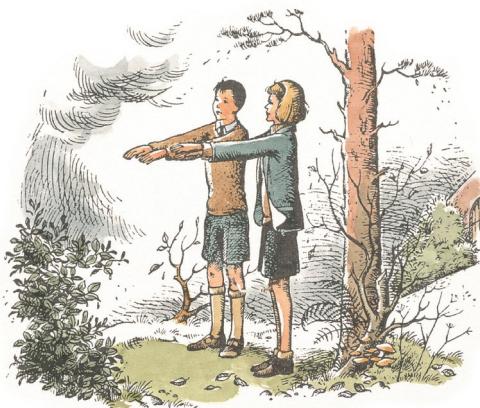
— Păi da, răsunse Eustace după ce căzu pe gânduri
o vreme, cred că la aşa ceva mă gândeam, chit că n-am
făcut-o niciodată. Dar dacă ne punem în cap să-o facem
cu adevărat, mi se pare că poveștile astăzi cu cercuri și
alte alea sunt niște bazaconii. Iar lui nu cred că i-ar
plăcea. I-am da impresia că vrem să-l convingem să facă
anumite lucruri. Când, la drept vorbind, putem doar
să-l rugăm.

— Cine e persoana astăzi de care vorbești atât?

— În Locul Acela i se spune Aslan, răsunse Eustace.

— Ce nume ciudat!

— Nu e nici pe jumătate atât de ciudat ca purtătorul,
zise Eustace cu un aer serios. Dar hai să-ncercăm. Nu
facem niciun rău dacă-l rugăm. Să stăm în picioare unul
lângă altul, aşa. Și să ne întindem mâinile în față, cu
palmele în jos... cum se făcea pe Insula lui Ramandu...

Jilțul de argint

— Insula cui?

— O să-ți spun altă dată. Și s-ar putea să vrea să stăm cu fața spre răsărit. Ia să vedem, unde-i răsăritul?

— Nu știu, zise Jill.

— Unul dintre lucrurile nemaipomenite la fete e că nu știu niciodată unde sunt punctele cardinale, spuse Eustace.

— Dar nici tu nu știi, se aprinse Jill.

— Ba știu, dar tare-aș vrea să nu mă mai întrerupi. Gata, m-am prins. Ăsta e răsăritul, cu fața spre leandri. Bun, ești gata să repeți cuvintele după mine?

— Ce cuvinte? întrebă Jill.

— Cuvintele pe care-o să le rostesc, normal, răspunse Eustace. Hai!

Și începu:

— Aslan, Aslan, Aslan!

— Aslan, Aslan, Aslan, repetă Jill.

— Te rugăm să ne lași în...

Chiar în clipa aceea, din cealaltă parte a sălii de sport se auzi un glas care striga:

— Pole? Da, știu unde e. Dă apă la șoareci în spatele sălii. Vrei să ţi-o aduc?

Jill și Eustace se uitară unul la altul, se pitiră sub leandri și începură să urce panta pieptișă și gloduroasă a tufărișului cu o repeziciune de toată lauda. (Date fiind metodele ciudate de predare de la Școala Experimentală, nu prea învățai mare lucru la franceză, matematică, latină sau altele de genul ăsta; în schimb, învățai o mulțime de lucruri despre cum să te faci nevăzut repede și în liniște când te căutaui Ei.)

C.S. LEWIS

Cam după un minut de urcuș, se opriră cu urechile ciulite și își dădură seama, după zgomotele care se auzeau, că erau urmăriți.

— Măcar dac-am mai găsi poarta descuiată! spuse Scrubb pe când mergeau mai departe, iar Jill încuviință din cap.

Căci mai sus, unde se termina tufărișul, era un zid înalt de piatră, iar în el o poartă pe care puteai să ieși și să ajungi în câmp deschis, pe un teren mlaștinos. Poarta era încuiată aproape întotdeauna. Dar se mai întâmplase să rămână de câteva ori descuiată – sau poate că doar o dată. Și totuși, imaginați-vă în ce fel îi facea simpla amintire a acelei singure dăți pe oameni să spere și să încerce ușa întruna; căci dacă se întâmplă să ai noroc și să găsești descuiată, și se oferea minunatul prilej de-a o șterge de la școală fără să fii văzut.

Încinși și murdari de la cât merseseră aplecați pe sub leandri, Jill și Eustace ajunseră aproape cu limba scoasă la zid. În fața lor se vedea poarta, încuiată, ca de obicei, fără îndoială.

— Sunt sigur că-ncerc de pomană, spuse Eustace, cu mâna pe clanță, după care strigă „Oho, să fiu al naibii!“, când văzu că, apăsând pe clanță, poarta se deschise.

Cu o clipă mai devreme, amândoi avuseseră de gând să iasă pe poartă cu viteza gândului, dacă dădea norocul peste ei și să găseau încuiată. Însă când ușa se deschise de-adevăratelea, încremeniră amândoi. Fiindcă ce văzură nu semăna câtuși de puțin cu ceea ce așteptau.

Se așteptaseră să vadă panta mohorâtă și plină de buruieni a mlaștinii urcând tot mai mult, până la întâlnirea cu cerul posomorât al toamnei. În loc de asta, îi întâmpină un soare care strălucea orbitor și care se revârsa

Jilțul de argint

pe poartă aşa cum se revarsă lumina unei zile de iunie când deschizi uşa garajului. Sub strălucirea lui, stropii de apă de pe iarba sclipeau ca nişte mărgele, iar faţa murdară şi mânjată de lacrimi a lui Jill se vedea ca ziua în amiaza mare. Soarele acesta venea dintr-o lume care arăta fără doar şi poate neobişnuit – atâtă cât vedea cei doi din ea. Observa că iarba moale, mai mătăsoasă şi mai strălucitoare decât o văzuse Jill vreodată, cerul albastru şi, plimbându-se încolo şi încوace, nişte lucruri atât de viu colorate, încât ar fi putut să fie nişte giuvaiere sau nişte fluturi uriaşi.

Deşi Tânjise cu tot sufletul după aşa ceva, lui Jill i se făcu frică. Se uită la Scrubb şi văzu pe chipul lui că şi el se temea.

- Hai, Pole, spuse el cu răsuflarea tăiată.
 - Putem să ne-ntoarcem? E sigur? întrebă Jill.
- În clipa aceea se auzi un glas răstindu-se din spatele lor – un glas meschin şi răutăcios.
- Uite ce-i, Pole, cârâi el. Toată lumea ştie că eşti acolo. Hai, fă-te-ncoa'.

C.S. LEWIS

Era glasul lui Edith Jackle, care nu era una din grupul Lor, ci doar le ținea isonul și li se vâra pe sub piele.

— Repede! zise Scrubb. Ține. Dă-mi mâna. N-avem voie să ne despărțim.

Și înainte ca Jill să-și dea seama ce se întâmplă, Scrubb o prinse de mâna și o trase pe poartă, părăsind școala, Anglia și întreaga noastră lume pentru a ajunge în schimb în Locul Acela.

Glasul lui Edith Jackle se opri la fel de brusc ca sunetul unui radio pe care-l încrizi. Pe dată în jurul lor începu să se audă un cu totul alt fel de sunet. Venea dinspre lucrurile viu colorate de deasupra, care se dovediră a fi păsări. Făceau un tăărboi în toată regula, dar semăna mai degrabă cu muzica – o muzică destul de evoluată, pe care n-o înțelegi foarte bine când o ascultă pentru prima dată – decât cu felul cum cântă păsărelele în lumea noastră. Și totuși, dincolo de cântecele acelea domnea o tacere deplină. Iar tacerea, impletită cu prospețimea aerului, o făcu pe Jill să credă că erau în vârful unui munte foarte înalt.

Scrubb o ținea mai departe de mâna și înaintau amândoi, uitându-se cu băgare de seamă în jur. Jill văzu niște copaci uriași, asemănători unor cedri, dar mai mari, crescând în toate direcțiile. Cum însă nu se ridicau unul lângă altul, iar sub ei nu se deslușea niciun fel de tufe, cine mergea pe acolo vedea până hăt departe în stânga și-n dreapta. Și lucrurile arătau la fel cât vedea Jill cu ochii – iarba moale, păsări vioaie, cu pene galbene, albastre ca ale libelulelor sau în toate culorile curcubeului, umbre albăstrie și pustietate. Nu se simțea nicio adiere de vânt în aerul proaspăt și răcoros. Era o părăsită cu totul.

Jilțul de argint

C.S. LEWIS

În fața lor nu se vedea copaci – doar cerul albastru. Copiii merseră mai departe fără să vorbească, până când Jill îl auzi deodată pe Scrubb că-i strigă „Ai grijă!“ și se simți trasă înapoi. Ajunseseră chiar pe marginea unei stânci.

Jill era unul dintre oamenii norocoși care nu aveau rău de înălțime. Nu se sperie deloc că se găsea pe buza unei prăpastii. Ba chiar o supără felul cum o trăsesese Scrubb înapoi – „de parc-aș fi fost un copil“, se plânse ea apoi – și își smulse mâna dintr-a lui. Iar când văzu cât era de alb la față îl disprețui.

— Ce s-a-ntâmplat? întrebă ea.

Și, ca să-i arate că nu-i era frică, se opri tocmai pe marginea stâncii – chiar un pic *prea* la margine până și pentru ea. Iar apoi se uită în jos.

În clipa aceea, își dădu seama că Scrubb avusese de ce să fie alb la față, fiindcă nicio stâncă din lumea noastră nu putea să se compare cu aceea. Închipuiți-vă în vârful celei mai înalte stânci pe care ați văzut-o vreodată. Închipuiți-vă că vă uitați până în fundul hăului. Apoi închipuiți-vă că hăul se duce și mai jos, de zece sau de douăzeci de ori mai mult decât vi s-a părut prima oară. Și după ce v-ați uitat până într-acolo, închipuiți-vă niște lucrușoare albe care, la prima vedere, ar putea să treacă drept oi, până vă dați seama în scurtă vreme că de fapt sunt nori – și nu niște cununițe de abur, ci o mulțime de nori albi, uriași și pufoși, cam de mărimea unor munți adevărați. Iar în cele din urmă, printre norii aceia, vă uitați pentru prima dată la fundul adevărat al hăului, atât de departe, încât nici măcar nu vă dați seama dacă acolo jos veДЕti un câmp sau o pădure, un petic de

Jilțul de argint

pământ sau apă – atâtă doar că de la ele în sus până la nori e mai mult decât de la voi în jos până la ele.

Jill se uită cu ochii mari. Pe urmă își spuse că n-ar strica să facă doi-trei pași înapoi de pe buza prăpastiei, însă nu-i căzu bine de teama a ce ar fi putut crede Scrubb. Apoi se hotărî deodată că nu-i păsa nici cât negru sub unghie ce credea el, că avea să se îndepărteze repejor de marginea aceea cumplită și că nu avea să mai râdă niciodată de cei care nu se simt bine la înălțime. Dar când încercă să se miște, se trezi că nu poate. Picioarele parcă i se făcuseră de plastilină. Totul prinse să-i înoate în fața ochilor.

— Ce faci, Pole? Hai înapoi, proastă fără pereche ce ești! strigă Scrubb.

Numai că glasul lui păru să se audă de foarte departe. Jill îl simți cum o înșfacă. Însă nu mai putu să-și stăpânească mâinile și picioarele. Urmără câteva clipe de luptă pe marginea stâncii. Jill se dovedi prea înfricoșată și amețită ca să-și dea seama ce făcea, dar ținu minte două lucruri (care aveau să i se arate apoi de multe ori în vis) până la sfârșitul vieții. Unul era că se desprinsese din strânsoarea lui Scrubb, celălalt era că, în aceeași clipă, Eustace însuși, cu un urlet îngrozit, își pierduse echilibrul și se prăvălise în hău.

Spre norocul ei, nu avu vreme să se gândească la ce făcuse. Un animal uriaș și viu colorat se năpustise între timp spre marginea stâncii. Stătea lungit pe jos, aplecat peste buza prăpastiei și își folosea gura (iar asta era un lucru ciudat) ca să sufle. Nu răgea și nu fornăia, ci pur și simplu sufla pe gura căscată larg, împingând aerul în afară la fel de puternic ca un aspirator care-l trage înăuntru. Jill stătea atât de aproape de creatură, încât îi

C.S. LEWIS

simțea răsuflarea vibrându-i constant în tot corpul. Rămăsese nemîscată pe jos, fiindcă nu putea să se ridice. Era la un pas să leșine, ba chiar ar fi vrut să-o facă, numai că leșinurile nu vin când le chemi. În cele din urmă zări, hăt departe sub ea, un punctișor negru care plutea, se îndepărta de stâncă și se ridică ușor. Pe măsură ce urca, se îndepărta tot mai mult. În clipa când ajunse în dreptul vârfului de stâncă se găsea atât de departe, încât fata îl pierdu din vedere. Era împedite să se îndepărta de ei cu mare repeziciune. Iar lui Jill nu putu să nu-i treacă prin cap că cea care-l împingea suflând înspre el era creaatura de alături.

Așa că se întoarse și se uită la creatură. Era un leu.